

יום חמישי ה 23 באפריל 2020
י"ב בניסן תש"ף

מגמת אמנויות העיצוב סמל מגמה 2010 הנחיות: זמן אמת

על פי הנחית משרד החינוך, הלמידה במגמה ממשיכה במתכונת למידה מרחוק

מסמך זה מבוסס על:

מסמך הנחיות למנהלים אגרת מספר 10 מי"ב ניסן, תש"פ 6 לאפריל. 2020
מסמך הנחיות מזכירות פדגוגית מה 19.4.2020 יום א

הנחיות למקצוע מוביל: אמנות שימושית

לאור המשך התפשטות נגיף הקורונה וחוסר הוודאות לגבי פתיחת מוסדות החינוך לאחר חופשת הפסח, חלו שינויים בבחינות הבגרות ואלו יתקיימו במתכונת מצומצמת.

לפיכך התלמידים ייבחנו השנה באופן הבא (סך הכול עד 5 בחינות בלבד)

- במקצועות החובה: מתמטיקה, אנגלית ושפה.
- מקצוע אחד מתוך אשכול הומניסטיקה: ספרות, תנ"ך, היסטוריה או אזרחות.
- מקצוע אחד מתוך אשכול מדעים: כימיה, פיזיקה, ביולוגיה, או מדעי המחשב.

מועד הבחינות החיצוניות יפורסם על ידי אגף הבחינות באתר האגף, אלו יתחילו רק ביוני 2020 ולא במאי.

ומה לגבי שאר המקצועות?

במקצועות הבחירה שעליהם תלמידים לא ייבחנו השנה יופעל ציון בית ספרי משוקלל.

להרחבה: פורטל ההורים של משרד החינוך

<https://parents.education.gov.il/prhnet/parents/examnations/exam-dates>

הערות:

אגף הבחינות ייחשב את ציון בית ספרי כציון סופי רק עבור שאלונים שהוזמנו עבור תלמיד מבעוד מועד להיבחנות בקיץ זה לשכבות י"א וי"ב.

עם חזרתנו מחופשת פסח תש"ף, יפורסם מסמך הנחיה סופי בנוגע לאופן חישוב ציון בית ספרי לכל שאלון.

טווח תאריכים לדווח ציון בית ספרי עבור כל שאלון ואופן דווח הציון הבית ספרי לאגף הבחינות, יפורסמו גם הם.

מחובתו של כל מורה/רכז מגמה, להיות בקשר עם רכז הבגרויות בבית הספר ועם הנהלת בית הספר ולהתעדכן לגבי ההנחיות.

להלן טבלת שאלונים - תש"ף:

הערות	סטטוס	למי מיועד השאלון	סמל שאלון	משקל השאלון
ללא שינוי משנים קודמות	בחינה בית ספרית, ציון ניתן על ידי בית ספר	כיתה י' לתלמידים שאינם ממשיכים ללמוד להקיף של 5 יח"ל מכל סיבה.	816183	90 ש"ש
ללא שינוי משנים קודמות	בחינה בית ספרית, ציון ניתן על ידי בית ספר	סדנה רב תחומית י, י"א י"ב	816283	30%
תש"ף בלבד עקב אירועי נגיף הקורונה	הפעלת ציון בית ספרי משוקלל	תלמידי יא' או יב' (פורסם מיקוד)	816381 816371 816361	70%
תש"ף בלבד עקב אירועי נגיף הקורונה	הפעלת ציון בית ספרי משוקלל	באישור הפקוח מראש: תלמידים הנבחרים במסגרת תוכנית "חלוצי הערכה" או תלמידים המגישים עבודת חקר במקום שאלון בגרות (70%)	816387	70% חלופות בהערכה
תש"ף בלבד עקב אירועי נגיף הקורונה	ימצא פתרון - טרם פורסם	נבחני משנה שסיימו ללמוד בשנה"ל תשע"ט או מוקדם יותר ואינם זכאים לציון 30% בית ספרי או נבחנים בבתי ספר שאינם מוכרים	816282 816272	30% נבחני משנה

קישור למיקודים:

https://students.education.gov.il/matriculation-exams/mikud/mikud_bagrut

http://meyda.education.gov.il/files/portal_talimidim/mikud/mikud-technologic/omanut-shimushit.pdf

כאמור, נוהל הנחיות מיוחד, לחישוב ודווח הציונים השנתיים במועד קיץ תש"ף בלבד, נוכח מצב החירום עקב משבר הקורונה: יפורסם סופית לאחר חופשת פסח

המלצת הפקוח:

בעת הזו בהמשך המעבר ללמידה מרחוק, נקיים מספר אירועי הערכה קצרים המבוססים על עבודות התלמיד בבית, לבד או בחברותא. ציוני אירועי הערכה אלו, המתייחסים ללמידה ברבעון אחרון של שנת הלימודים תש"ף, יצטרפו לסך הציונים שניתנו לתלמיד לאורך הלמידה במשך שנתיים או שלוש.

חשוב לדבוק בכללים הבאים:

1. הנחיה ברורה לתלמידים כיצד יקבע הציון ברבעון זה. (לדוגמא שניים או שלושה אירועים וכן הלאה...).
2. כתיבה ופרסום הנחיה ברורה של כל משימה, קטנה או גדולה לתלמיד.
3. כתיבה ופרסום מראש של מחוון הערכה לכל משימה - למען הסר ספק.
4. מעקב ודווח מסודר למערכת דווח ציונים המופעלת בבית הספר.

יש להדגיש כי מטרתנו ללמד על מנת לעצב את דמותו של בוגר עצמאי ותורם לחברה בה הוא חי ואלו בחינות הבגרות נועדו בעיקר לשקף את סך ידיעותיו של התלמיד לנוכח הלמידה במגמה. השנה נתנסה בתהליך בו אתם המורים תתנו את הציון הסופי לכל תלמיד שישקף תלמידאות, מיומנויות וידע.

חשוב מתן הציון הסופי יינתן רק על פי אפשרות ב' באגרת 7 מה 30.3.2020 :

(לא ניתן לחשב ציון סופי על פי אפשרות א – ז"א ללא ביצוע ארועי הערכה

מסכם/מים) העקרונות המובילים את קביעת הציון השנתי:

מודלים גנריים לחישוב ציון שנתי כולל בחינת מתכונת/ מבחן בית מסכם /

משימת סיכום דמוית בגרות

מקצוע נלמד שנה אחת: 60% מחצית א + 25% מחצית ב = x

יש להתייחס ל10% תלמידאות בחישוב מרכיבי הציון

15% בחינה מסכמת

מקצוע הנלמד שנתיים:

שנה א 25% + שנה ב 60% (40% + 20%) = x

יש להתייחס ל10% תלמידאות

15 % בחינה מסכמת

מקצוע הנלמד שלוש שנים:

שנה א 20% + שנה ב 30% + שנה ג 35% (70% + 30%)

יש להתייחס ל10% תלמידאות בחישוב מרכיבי הציון

15% בחינה מסכמת

הנחיות למקצוע התמחות: עיצוב

יחידת הלימוד	אופן הלמידה	סטטוס
"יסודות העיצוב"	למידה מרחוק	ללא התאמות מיוחדות, לפי שעה. תוכנית הלימוד כוללת שישה פרקי חובה
D2 חדשנות דרך חשיבה עיצובית	למידה מרחוק	ללא התאמות מיוחדות לפי שעה, מיועד רק עבור בתי ספר אשר מלמדים פרק זה באישור מראש מספטמבר תש"ף.
"מיני פרויקטים"	למידה מרחוק	ללא התאמות מיוחדות, לפי שעה. היקף: הגדרת מכוון עיצוב, תחקיר, העלאת רעיונות, פיתוח והצגת תוצר סופי. בכל מיני פרויקט, התלמיד יתנסה באחת משיטות המחקר המחייבות בפרויקט הגמר
עבור עבודת גמר 3 יח"ל	למידה מרחוק	מחווה הערכה עדכני – מצורף
עבור עבודת גמר 5 יח"ל	למידה מרחוק	מחווה הערכה עדכני - מצורף

מה מעמדו של הציון הסופי של עבודות הגמר?

לאור המעבר לנוהל מצומצם של בחינות בגרות ל-5 בחינות בלבד (ראה עמוד 1 מסמך זה) לא יתקיימו בחינות חיצוניות של עבודות הגמר:

- 891589 - 5 יח"ל
- 891387 - 3 יח"ל

כיצד יקבע הציון הסופי?

בכל מקרה נלקחים בחשבון רק תלמידי י"ב אשר הוזמן להם בוחן מבעוד מועד בקיץ תש"ף בהתאם להנחיות אגף הבחינות.

ציון בית ספרי הוא הציון הקובע.

הציון יקבע על פי המחווה המותאם לתש"ף ומצורף בהמשך במסמך זה (עמוד 5 - 6)

האם יתקיים מעמד הגנה בפני המורה המנחה?

השנה נקיים מעמד הגנה פנימי המבוסס על שיחת סיכום במהלכה התלמידים יוכלו להציג את ספר הפרויקט ואת תוצרי שלב ההנצה ותינתן להם ההזדמנות לעמוד על נקודות מרכזיות בעבודתם שהושפעו על התהליך ועל התוצר. הקו המנחה לשיחה במעמד ההגנה יתבסס על סל השאלות המצורף בעמודים 7-8 מסמך זה.
עבור תקשורת

ספר הפרויקט כולל תיעוד תוצרי שלב ההנצה יועלה לשילובית לצורך בקרה ומעקב.

הערה: לאור אילוצים טכניים, לא נדרש להעלות לשילובית את תיעוד תלקיט יסודות העיצוב (כיתה י) ואת תיעוד שני מיני פרויקטים (כיתה י"א). למרות שאלו כלולים כרכיבי הערכה בציון - ראו מחוון הערכה בעמודים 5-6.

למחווני הערכה מחייבים:

שאלון 891589 - 5 יח"ל עמוד 6

קשור לאתר המגמה לאקסל:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/OmanutAitzuv/HodaotMafmar/>

שאלון 891387 - 3 יח"ל עמוד 7

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/OmanutAitzuv/HodaotMafmar/>

קריטריונים ומחווני הערכה של עבודת גמר בעיצוב – 5 יח"ל*

סמל שאלון 891589

*מעודכן למעבר ללמידה מרחוק ב"עקבות אירוע הקורונה" – תש"ף

קריטריונים להערכה	% הערכה	מחווני הערכה (מה בודקים?)
1. יסודות העיצוב - תלקיט	10%	בחינת מידות הבקיאות של התלמיד בכל אחד מנושאי הפרק א' עד ו' כולל יכולת המשגה. התלמיד נדרש להציג עבודה מסכמת עיונית לכל פרק.
2. שני מיני פרויקטים תיעוד של תהליך משלב גיבוש הכיוון, הגדרת האתגר, תחקירים, ראיון, סקיצות והגשת קונספט סופי.	20%	עבור כל אחד מהפרויקטים יוצג: תיק פרויקט הכולל לפחות תחקיר אחד תהליך רעיוני והפתוח תוצר סופי
3. תיק פרויקט	30%	חריש: מכון עיצוב בהיקף 1-2 עמודים זריעה: שני תחקירים שונים ומסמך תובנות מסכם נביטה: שלל רעיונות שונים ומשונים

4. הנצה	25%	פיתוח רעיוני של קונספט נבחר כולל פיתוח דו ממדי ואו מודלים תלת ממדים באיזו מידה זוהו רעיונות מוצלחים המאפשרים המשך פיתוח? באיזו מידה הקונספט/ים הוצגו באופן ברור? באיזו מידה התלמידים השתמשו בכלים מגוונים להמחשה? באיזו מידה הקונספט/ים עונה/עונים על הצורך/אתגר בצורה הטובה ביותר? מיומנויות ביצוע.
פרזנטציה	5%	באיזו מידה הפרזנטציה מציגה באופן בהיר מקיף וממוקד את תהליך הפיתוח?
עבודת צוות	10%	באיזו מידה כל אחד מחברי הצוות בקיא בתחום אחריותו של שותפו? באיזה מידה התלמיד בקיא בתהליך הפיתוח ובשיקולים וגורמים שהשפיעו על התהליך?
סה"כ	100%	

קריטריונים ומחווה להערכה של עבודת גמר בעיצוב – 3 יח"ל*

סמל שאלון 891387

*מעודכן למעבר ללמידה מרחוק בעקבות "אירועי הקורונה" – תש"ף

קריטריונים להערכה	% הערכה	מחווה להערכה (מה בודקים?)
1. יסודות העיצוב - תלקיט	30%	בחינת מידות הבקיאות של התלמיד בכל אחד מנושאי הפרק א' עד ו' כולל יכולת המשגה. התלמיד נדרש להציג עבודה מסכמת עיונית לכל פרק.
2. שני מיני פרויקטים תיעוד של תהליך משלב גיבוש הכיוון, הגדרת האתגר, תחקירים, ראיון, סקיצות והגשת קונספט סופי.	20%	עבור כל אחד מהפרויקטים יוצג: תיק פרויקט הכולל לפחות תחקיר אחד תהליך רעיוני והפתוח תוצר סופי
3. תיק פרויקט	20%	חריש: מכוון עיצוב בהיקף 1-2 עמודים זריעה: מסמך של עד 10 עמודים נביטה: שלל רעיונות שונים ומשונים

4. הנצה איכות ביצוע של רעיונות דו ותלת מימדים בכלים ידניים ומתוקשבים	30%	פיתוח רעיוני של קונספט נבחר כולל פתוח דו ממדי ו/ או מודלים תלת ממדים באיזו מידה זוהו רעיונות מוצלחים המאפשרים המשך פיתוח? באיזו מידה הקונספט/ים הוצגו באופן ברור? באיזו מידה התלמיד השתמש בכלים מגוונים להמחשה? באיזו מידה הקונספט/ים עונה/עונים על הצורך/אתגר בצורה הטובה ביותר? מיומנויות ביצוע.
סה"כ	100%	

דגשים לקראת בחינת הבגרות במקצוע התמחות: עיצוב מחוון הערכה מותאם לאירועי הקורונה

בשנת הלימודים תש"ף תהליך הפיתוח של הפרויקט יסתיים בשלב ההנצה. זה מתמקד בבדיקה ופיתוח רעיונות באופן מהיר ומינימאלי לקבלת פידבק, להתנסות ובחינת התרחישים. מטרת שלב זה: לבחון מספר רעיונות מובילים משלב הנביטה (ideation) על ידי המחשה מהירה. תוצר: יצירת מספר קונספטים "חצי אפויים" המחשתם לצורך גיבוש מסקנות מושכלות להמשך. אין להוריד ציון לתלמיד/צוות שלא עשה שימוש בכלים דיגיטאליים בשלב זה.

אנו נעצור כאן בתש"ף!

שיחת סיכום במעמד ההגנה

אין לחייב את התלמידים להכין מצגת סיכום, בשל העומס הקיים על התלמידים והמורים. תתקיים שיחת סיכום בין המנחה ובין התלמיד במהלכה תינתן הזדמנות לתלמיד/צוות לתאר את התהליך שעבר/ו ולענות על שאלות על מנת להסביר את השיקולים והאילוצים שהשפיעו על תהליך הפתוח.

ניתן להשתמש בכל אמצעי טכנולוגי זמין לתקשורת ישירה: שיחת טלפון, שיחת וודאו מצורפות שאלות מנחות עבור כל שלב: חריש, זריעה, נביטה, הנצה. שאלות אלו הן הבסיס לשיחה מסכמת עם התלמידים.

כחלק מתאום ציפיות ומתוך רצון לאפשר לתלמידים להתכונן לשיחה ולהתמקד בעיקר. העבירו את השאלות שלכם מראש לתלמידים. המליצו לתלמידים להכין מסמך מלווה, מצגת אשר "יזכירו" להם נקודות מרכזיות עלות ערך לשיחה.

לקראת מעמד ההגנה להלן דגשים :

יש לקבוע מראש לוח זמנים לכל תלמיד
יש להעלות מראש את המצגת עבודות כך שהתהליך יזרון
השיחה תתקיים על פי שאלות קבועות ובורות – התלמידים ידעו את הקריטריונים להערכה
יש לפרסם את הקריטריונים מראש לידע את התלמיד ואת ההורים

תפקידן של השאלות המצורפות להיות "קו מנחה" לשיחת הסיכום:

חריש	המטרה: בחירת הנושא וקביעת הגבולות שלו. התוצר: מכון - בריף קצר ותמציתי.	האם נוסחלה באופן ברור בעיה\אתגר אחת\אחד מרכזית שתוביל\יוביל את הפרויקט? האם הוצגו הזדמנויות לשינוי וחדשנות ביחס למציאות הקיימת? באיזה מידה הוגדרו מאפייני הפרויקט ונתחמו הגבולות שלו?
זריעה	המטרה: יצירת תשתית הידע אשר ישמש לפיתוח הפרויקט. התוצר: למידת התחום בו עוסק הפרויקט ועיבודו לתובנות חדשות. טריטוריות לאיסוף מידע: היסטורי, אתנוגרפי, טרנדים, צורניות וחומריות תחקיר משתמשים יתבצע בעזרת: תצפיות/ראיונות והתנסות עצמית הצוות ישתמש יתעמק ויציג לפחות שניים מהנושאים המוזכרים בהתאם לפרויקט	באיזו מידה זוהו תחומי ידע הנדרשים ממכון הפרויקט? באיזו מידה מוצג מידע ממקורות איכותיים ומגוונים התורמים ומחדשים? באיזו מידה הוצג מידע חדש ומפתיע? באיזו מידה התלמידים גילו בקיאות במושגים מקצועיים שמקורם בפרק "יסודות העיצוב"? באיזו מידה התלמידים השתמשו בכלים מגוונים ושונים לאוסף מידע? באיזו מידה אורגנו ועובדו פיסות מידע מתחומים שונים לכדי תובנות חדשות?
נביטה	שימוש בטכניקות ריעיון (ideation) כבסיס לשלל רעיונות שונים ומשונים לקראת בחירת קונספט מוביל בדגש על כמות. שלב קצר וממוקד. המטרה: להעלות שלל רעיונות כבסיס לבחירת הקונספטים בהמשך. התוצר: בנק רעיונות רחב ומגוון.	באיזה מידה התלמידים אפשרו לעצמם רעיונות פרוצים ומגוונים? מחוץ לקופסה בתוך הקופסה וללא קופסה? באיזו מידה הוצגה כמות רעיונות חדשים מספקת? באיזה מידה הרעיונות עונים על הצורך\אתגר שהוצג בראשית התהליך?
הנצה	המחשת רעיונות באופן המהיר והמינימלי הדרוש לקבלת משוב. מטרה: לבחון מספר רעיונות מובילים משלב הנביטה על ידי המחשה וניסוי. התוצר: בחירת הקונספט הרעיוני, בחירת השפה החזותית לפרויקט ומסקנות מושכלות להמשך הפתוח.	באיזו מידה זוהו רעיונות מוצלחים המאפשרים המשך פיתוח? באיזו מידה הקונספטים הוצגו באופן ברור? באיזו מידה התלמידים השתמשו בכלים מגוונים להמחשה? באיזו מידה הקונספטים עונה\עונים על הצורך\אתגר בצורה הטובה ביותר? באיזו מידה התלמידים גילו בקיאות בשימוש בכלים ידניים וטכנולוגיים ליצירה והצגת רעיון בצורה בהירה?

		הערה: השנה שימוש בתוכנות גרפיות לייצוג רעיונות אינו חובה – יש לקבל פתוח רעיוני גם באמצעים ידניים כמו איור רשום, ציור פסול, בצוע סקיצות מהירות וכן הלאה צילום וכו'...
--	--	---

נקודות לחשיבה והתייחסות:

פרזנטציה	מטרה: להציג את תהליך פיתוח התוצר בכל דרך המתאימה לרוח הפרויקט.	באיזו מידה התלמיד/ים הציגו באופן בהיר מקיף וממוקד את תהליך הפיתוח?
עבודת צוות	הערה: מומלץ לבקש מכל אחד מחברי הצוות לענות על השאלות: אילו חוזקות של חברך לצוות באו לידי ביטוי בפרויקט? באיזו מידה ואיך שותפך לצוות תרם לדעתך לפתוח הפרויקט?	באיזו מידה כל אחד מחברי הצוות בקיא בתחום אחריותו של שותפו? באיזו מידה כל אחד מחברי הצוות בקיא בשיקולים ובגורמים שהשפיעו על תהליך הפיתוח?
שאלות להרחבת הדיון	כיצד האילוצים של נגיף הקורונה השפיעו על תהליך העבודה ועל תהליכי העבודה? מה הייתם עושים אחרת או משנים בפרויקט ?	
וואו?	כיצד הייתם ממליצים לפתח את הפרויקט שלכם ?	

להלן קישור לאתר המפמ"ר ובו:

טופס אקסל עבור הערכה של שאלון 5 יח"ל 891589

טופס אקסל עבור הערכה של שאלון 3 יח"ל 891387

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/OmanutAitzuv/HodaotMafmar>

הערה: ייתכנו שינויים אחרי חופשת פסח

קישורים מומלצים:

קישור למרחב פדגוגי: אמנות שימושית, פירוט תוכניות לימוד, חומרי לימוד והפעלות:

https://pop.education.gov.il/tchumey_daat/omanut-shimushit/chativa-elyona/

מרחב פדגוגי: עיצוב

https://pop.education.gov.il/tchumey_daat/amnuyot_itzuv_itzuv/chativa-elyona/

"חדשנות דרך חשיבה עיצובית" ארגז הכלים על פי מתודת - D:

http://meyda.education.gov.il/files/MadaTech/Megamat_Omanuiot_haitzuv/tohniot_limudim/gimel/2018_19/UpdatedToolBoxDZ62019.pdf

"חדשנות דרך חשיבה עיצובית" קורס מקוון כולל 8 סרטים דרך אתר קמפוס:

<https://campus.gov.il/>

יסודות העיצוב - עמלנט:

<http://www.amalnet.k12.il/ArtMegama/RightMenu/HomerLimud/%D7%A1%D7%95%D7%93%D7%95%D7%AA+%D7%94%D7%A2%D7%99%D7%A6%D7%95%D7%91/?myId=1001-8>

יסודות העיצוב – אתר מרחב פדגוגי - יש לגלול למטה:

https://pop.education.gov.il/tchumey_daat/amnuyot_itzuv_itzuv/chativa-elyona/

אתר מגמת אמנויות העיצוב:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/OmanutAitzuv/tohniot_limudim/eshkol_b.htm

חג שמח!

ובהצלחה

עינת קריצ'מן,

מפמ"ר מגמת אמנויות העיצוב

מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע